

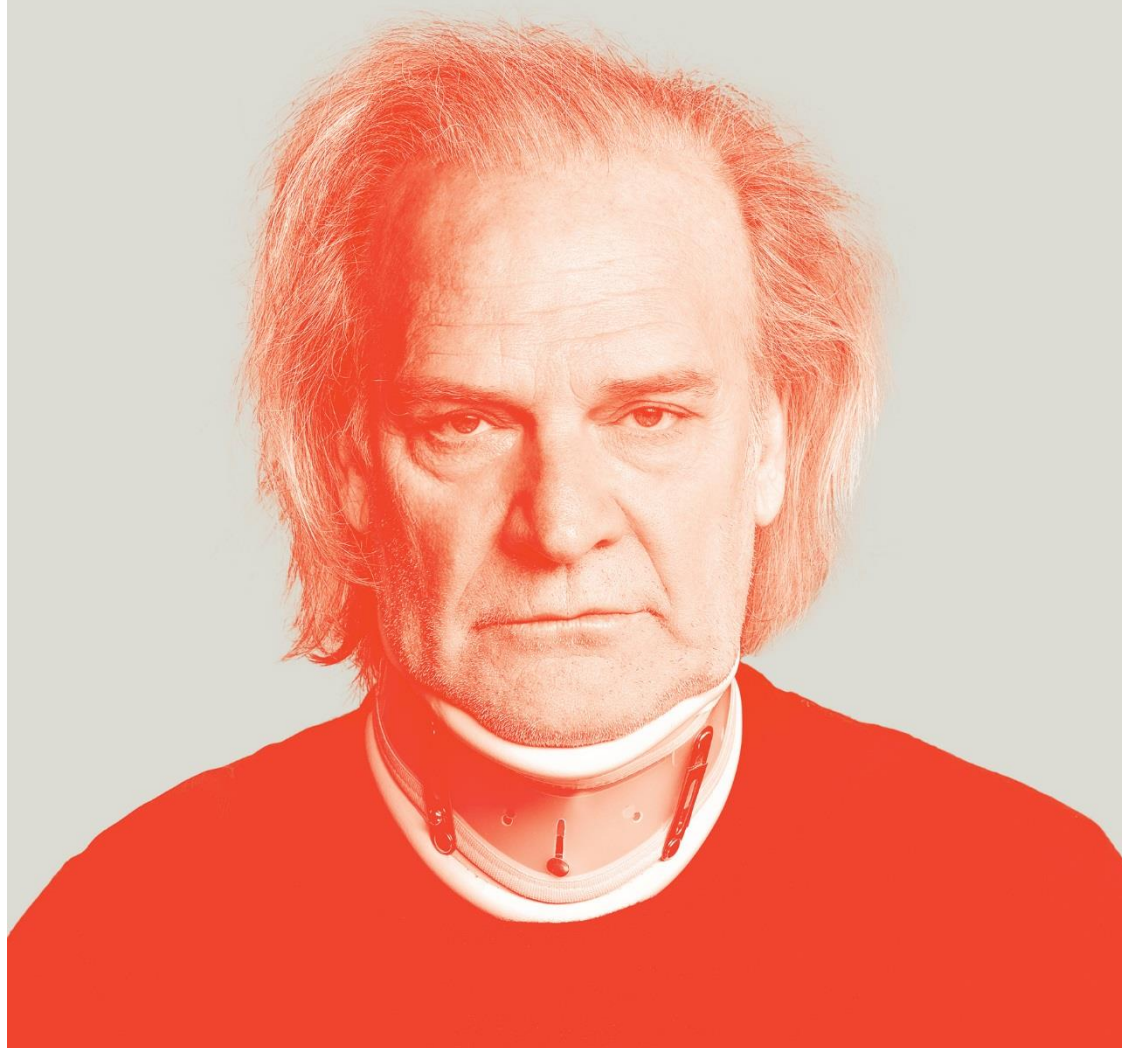
TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

RICARD III

de William
Shakespeare

Sala Gran
04/05/17 — 11/06/17
#ricardIII

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Ricard III

Informació pràctica

Sala Gran

04/05/17 — 11/06/17

#ricardIII

Horaris:

De dimecres a dissabte: 20 h

Diumenge: 18 h

Durada:

3 hores i 10 minuts, amb entreacte inclòs

Funció amb audiodescripció i subtitulació

Dissabte 27 de maig de 2017 a les 20 h

Diumenge 28 de maig de 2017 a les 18 h

Publicació

Ricard III, text editat per Arola Editors i TNC

Llibres disponibles a taquilles i a la web del TNC: www.tnc.cat

Preu:

— Preu general: 28 €.

— Preu 50%: 14 €. Dimecres, dijous, dissabte tarda i diumenge: joves de fins a 35 anys i aturats. Tots els dies: Carnet Jove. Cal presentar l'acreditació corresponent.

— Preu especial: 24 €. Compra abans de l'estrena, dia de l'espectador (dimecres), abonats TNC (entrades fora d'abonament), grups (+10 persones), +65 anys, discapacitats i famílies nombroses i monoparentals. Divendres i dissabte nit: joves de fins a 35 anys i aturats. Cal presentar l'acreditació corresponent.

— Servei educatiu: 12 €. Centres educatius en funcions escolars i de públic en general. Cal presentar l'acreditació corresponent.

Ricard III

Activitats i publicacions entorn de l'espectacle

El Teatre Nacional de Catalunya no vol ser només un espai d'exhibició d'espectacles, sinó sobretot un espai de reflexió i articulació de les arts escèniques catalanes.

Per això, dediquem un gran esforç al llarg de la temporada a totes les activitats «complementàries», entre les quals hi ha projectes de llarg recorregut amb algunes de les principals institucions culturals públiques catalanes.

Cicle de cinema Per amor a les arts

Cicle de pel·lícules
Filmoteca de Catalunya
09/05/17, 17 h

La Filmoteca de Catalunya organitza el cicle de pel·lícules Per amor a les arts que vol posar la mirada en la relació entre el cinema i altres disciplines artístiques, com per exemple el teatre.

La pel·lícula que es projectarà en relació amb *Ricard III* és *Richard III* de Richard Loncraine (1995).

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Ricard III

Conversa amb Xavier Albertí

Lectures escèniques

Biblioteca El Clot – Josep Benet

10/05/2017, 19 h

Activitat gratuïta

El periodista Albert Lladó dialoga amb Xavier Albertí, director de *Ricard III*, per aprofundir en la seva lectura sobre el muntatge que ha presentat al TNC.

Lectures escèniques és un cicle organitzat amb les Biblioteques de Barcelona, que té lloc a diferents biblioteques de la ciutat al llarg de la temporada.

Conversa amb Xavier Albertí, Ignasi Camprodon i Toni Rueda

Dissenyar l'escena

Biblioteca El Clot – Josep Benet / Museu del Disseny

15/05/17, 19 h

Activitat gratuïta

Xavier Albertí, director de l'obra, conversarà amb Ignasi Camprodon, il·luminador de l'obra, i amb Toni Rueda, il·luminador, sobre la il·luminació i el procés creatiu de *Ricard III*.

El cicle Dissenyar l'escena està organitzat amb les Biblioteques de Barcelona i el Museu del Disseny, i té lloc a la biblioteca El Clot – Josep Benet.

Col·loqui amb Josep Casals

Sala Gran del TNC

19/05/17, en acabar la funció

Activitat gratuïta

El col·loqui sobre *Ricard III* comptarà amb la presència de Josep Casals, professor titular d'universitat al departament d'Història de l'Art de la Universitat de Barcelona, de Xavier Albertí, director de l'espectacle, i de la companyia artística.

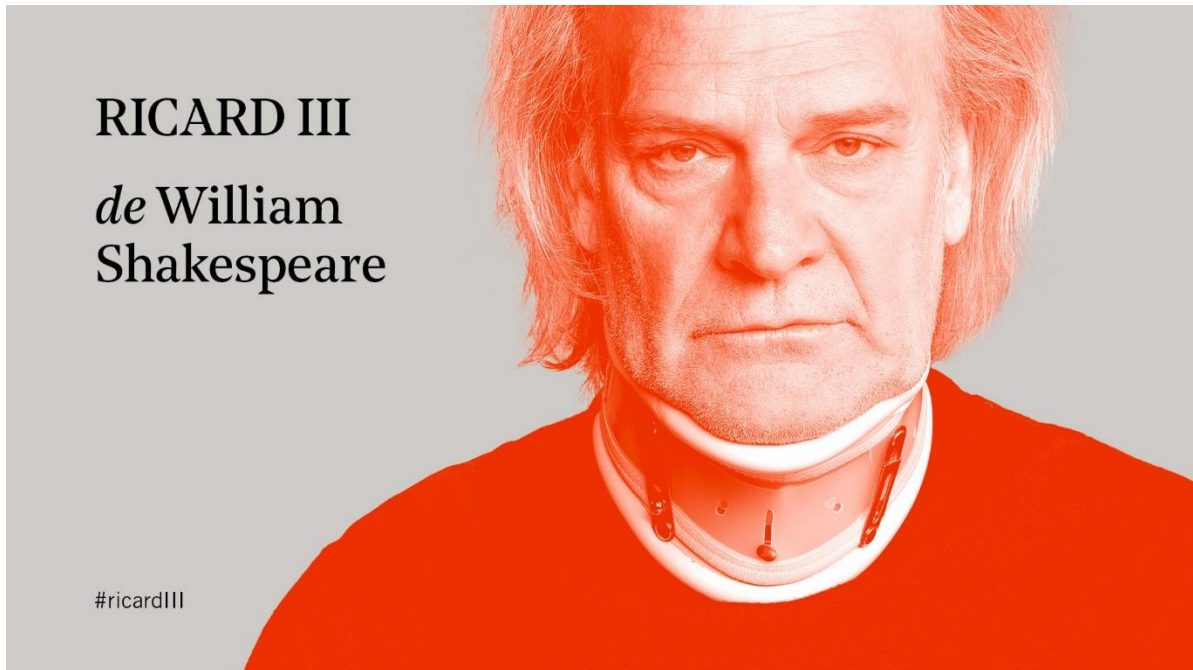
Club de lectura de *Ricard III*

TNC / Biblioteques públiques de Catalunya

Fomentar la lectura de textos teatrals, per millorar la mirada crítica dels espectadors, és una prioritat per al projecte artístic del Teatre Nacional. Així, en col·laboració amb el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, el TNC organitza Llegir el teatre, un exitós projecte de clubs de lectura especialitzats en textos teatrals que ja compta amb tres anys de trajectòria i que no ha deixat de créixer temporada rere temporada. Té lloc a més d'una setantena de biblioteques d'arreu de Catalunya i ja ha aconseguit fidelitzar 1.300 participants, cadascun dels quals llegeix una mitjana de set textos teatrals al llarg del curs.

Aquesta temporada, com a novetat, el projecte s'amplia amb una oferta especial per a públic jove.

Ricard III

Lluís Homar es posa a la pell del gran personatge de Shakespeare

Lluís Homar es posa a la pell del rei més controvertit entre tots els grans personatges creats pel monstre de Stratford, William Shakespeare, per protagonitzar aquest magnètic viatge al fons de l'ànima humana i al dolor que poden causar les dificultats d'acceptar la pròpia identitat. Un periple colpidor, amb una teatralitat explosiva hereva dels grans retaules dramàtics medievals.

L'ascensió imparabile d'un ésser marginat a causa de les deformitats físiques, que amb el seu afany insaciable de poder arribarà a ocupar el tron d'Anglaterra fins que s'acabarà trobant atrapat en el remolí dels seus propis buits, disposat a oferir tot el regne per un simple cavall que li permeti continuar la seva lluita.

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Ricard III

Ricard III de William Shakespeare

Traducció
Joan Sellent

Adaptació
Lluïsa Cunillé

Direcció
Xavier Albertí

Escenografia
Lluc Castells
Jose Novoa

Disseny de vídeo 3D
Franc Aleu

Vestuari
María Araujo

Il·luminació
Ignasi Camprodon

So
Jordi Bonet

Characterització
Àngels Palomar de Caracterizaciones escénicas SL

Moviment
Oscar Valsecchi

Ajudant de direcció
Albert Arribas

Ajudanta de vestuari
Marian García

Ajudant de so
Iker Rañé

Ajudanta de caracterització
Cristina Repullo

Alumna en pràctiques de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona
Clara Manyós

Producció
Teatre Nacional de Catalunya

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Ricard III

Construcció d'escenografia
PASCUALÍN
Equip tècnic TNC

Infografies 3D
Surreal Lab - Nil Estany, Adam Alsina, Marc Falgàs, Nacha Delpiano (producció)

Construcció d'attrezzo
Màscares: Zero SFX-Aleix Torrecillas
Mobiliari: Toni Fernández Espais Escènics

Tallers de confecció
Vestuari de dones: I.T.
Cotilla i bitutors ortopèdics (Lluís Homar): Labortec Ortopèdia
Camises (fetes a mida): Xancó Camisas
Barrets i gorres: Sombrereria Mil

Agraïments
Punto Blanco

Repartiment

Rei Eduard IV
Oriol Genís

Duquessa de York (mare del rei Eduard IV)
Julieta Serrano

Príncep Eduard (fill del rei Eduard IV)
Robert González

Ricard, duc de York (fill del rei Eduard IV)
Aina Sánchez

George, duc de Clarence (germà del rei Eduard IV)
Jordi Collet

Ricard, duc de Gloster; després rei Ricard III (germà del rei Eduard IV)
Lluís Homar

Reina Elisabet (esposa del rei Eduard IV)
Lina Lambert

Lord Rivers (germà de la reina Elisabet)
Antoni Comas

Reina Margarida (viuda del rei Enric VI)
Carme Elias

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

Ricard III

Lady Anna
Anna Sahun

Lord Hastings (Lord Camarlenc)
Albert Prat

Lord Stanley
Robert González

Duc de Buckingham
Joel Joan

Sir William Catesby
Roger Casamajor

Dos assassins
Assassí 1: Roger Casamajor
Assassí 2: Oriol Genís

Bisbe d'Ely
Oriol Genís

Guardià de la torre
Antoni Comas

Alcalde de Londres
Antoni Comas

Escrivent
Oriol Genís

Tres ciutadans
Jordi Collet
Robert González
Albert Prat

Missatgers
Jordi Collet
Albert Prat
Antoni Comas
Aina Sánchez

Agutzil
Oscar Valsecchi

Criada
Aina Sánchez

Ricard III

Xavier Albertí, director de l'espectacle

Ricard III és una gran festa de teatralitat, hereva del teatre popular del seu temps, amb què Shakespeare acabaria assentant les bases per a les seves grans creacions posteriors. Com que els espectadors som els únics coneixedors de les confidències d'aquest fascinant tirà, des del nostre silenci assistim amb simpatia al seu violent ascens cap al tron, i així aplaudim en certa manera la seva total manca d'empatia cap a les víctimes. Només serà quan arribi l'hora de la caiguda que la tragèdia ens obligarà a rescindir aquesta simpatia, alhora que Ricard es veurà empès a prendre una consciència definitiva sobre les fractures de la identitat, abocat a una vertiginosa lluita metafísica que anticipa el mite modern de Don Joan i el seu enfrontament obstinat amb Déu.

A més d'un festí teatral, *Ricard III* també és una obra que ens interpel·la sobre el protagonisme que tenen a la nostra vida les ferides que hem rebut des del naixement, i sobre la quota de dolor que ens toca assumir al llarg de la vida a cadascú de nosaltres. I, en definitiva, sobre el mal que aquest dolor ens pot portar a fer als altres mentre no siguem capaços d'assumir-lo.

Ricard III

Jan Kott, *Shakespeare, el nostre contemporani*, Barcelona: Alba Editorial, 2007. (Traducció: TNC)

No ens cal res més. Si volem conèixer el material històric del que es va nodrir Shakespeare per mostrar la seva època i poblar l'escena teatral d'éssers reals del seu propi temps, només hem d'examinar atentament l'índex de personatges de *Ricard III*. En aquesta obra primerenca, o més ben dit en el material històric que va utilitzar, s'hi troba un esbós de les grans tragèdies posteriors: *Hamlet*, *Macbeth* i *El rei Lear*. Si es vol interpretar el món de Shakespeare com un món real, cal començar per la lectura de les obres històriques, i abans que res per *Ricard II* i *Ricard III*. [...]

Les obres històriques de Shakespeare duen per títol noms de reis: *El rei Joan*, *Ricard II*, *Enric IV*, *Enric V*, *Enric VI*, *Ricard III*. [...] Formen una epopeia històrica de més de cent anys, dividida en capítols que es corresponen amb els principals regnats. Però si es llegeixen aquests capítols seguint un ordre cronològic, seguint la seqüència dels regnats, crida l'atenció el fet que per a Shakespeare la història sigui una matèria immòbil. Cadascun dels capítols acaba en el punt de partida, traçant un cercle. Aquesta reiteració de cercles invariables que dibuixa la història forma els successius regnats dels reis.

Aquestes grans tragèdies històriques comencen amb la lluita pel tron o amb la consolidació del poder, i totes acaben amb la mort del monarca i amb una nova coronació. A totes les obres històriques el monarca arrossega una llarga cadena de crims, ha apartat del seu costat els senyors feudals que l'havien ajudat a aconseguir la corona, ha matat primer els seus enemics i després els seus antics aliats, ha donat mort als seus successors i als possibles pretendents al tron. Però mai aconsegueix matar-los tots. Un jove príncep torna del desterrament —fill, nét o germà dels assassinats— per defensar la llei que ha estat trencada. El cicle s'ha tancat. Comença un capítol nou, una nova tragèdia històrica. [...]

Quan acabem de llegir un capítol i comencem el següent, quan llegim les obres històriques de Shakespeare en conjunt, una rere l'altra, els rostres dels sobirans i dels usurpadors es comencen a esborrar a poc a poc.

Aquests homes tenen fins i tot els mateixos noms. Sempre hi ha un Ricard, un Eduard i un Enric. I tenen, a més a més, els mateixos títols. Hi ha el duc de York i el príncep de Gal·les, i el duc de Clarence. A cadascuna d'aquestes obres hi ha un personatge intrèpid, un altre de cruel i un altre de més astut. Però el drama que es desenvolupa entre ells és sempre el mateix. I a totes les tragèdies es repeteix el mateix lament de les mares dels reis assassinats. [...]

D'aquesta manera, a totes les obres històriques de Shakespeare emergeix la imatge de la història en si mateixa, per sobre de les peculiaritats personals de cadascun dels reis i dels usurpadors. És la imatge del Gran Mecanisme. Cadascun dels successius capítols, cadascun dels grans actes de Shakespeare és una repetició. [...] És exactament aquesta imatge de la història, que trobem a Shakespeare en reiterades ocasions, la que se'ns imposa amb força. La història feudal és una llarga escala per la que puja un seguici de reis. Cada esglaó que puja, que l'acosta al tron, està marcat pel crim, el perjuri i la traïció.

Però quan faci el pas final, la corona caurà rodolant a terra. I el següent podrà recollir-la. [...] Des de l'últim graó només és possible precipitar-se al buit. Els monarques canvien,

Ricard III

però l'escala roman. I tots, bons o dolents, valents o covards, nobles o innobles, ingenus o cíncics, pugen per l'escala de la mateixa manera. [...]

La clau per llegir *Hamlet* són els dos Ricards. [...] El món espanta amb el seu mecanisme cruel, del qual no hi ha escapatòria, però l'existència del qual és inacceptable. Perquè no hi ha reis dolents ni bons; són simplement reis. O dit d'una altra manera, amb una terminologia més actual: només existeixen les circumstàncies del rei i el sistema. No hi ha marge per a la llibertat d'elecció. [...] En el món de Shakespeare hi ha una contradicció entre l'ordre de l'acció i l'ordre moral. L'home està condemnat a aquesta contradicció, que resulta sempre ineludible. [...]

Què significava, en realitat, per a Shakespeare el Gran Mecanisme? Una desfilarada de reis, que ascendeixen i es van empenyent els uns als altres a l'escala de la història, o més aviat una borratxera de sang bullint, que puja al cap fins que entela la vista? Un ordre natural que ha estat violat i on el mal engendra altres mals, on les injustícies clamen venjança, on els crims se succeeixen els uns als altres, on es governa el regne com una propietat privada, un botí del que s'apodera el més fort? Una simple lluita pel poder, o un batec violent al cor humà, que la raó no pot accelerar ni deturar, però que un tros de ferro esmolat i sense vida és capaç d'interrompre d'una vegada per totes? Una nit densa i impenetrable de la història en què no s'albira l'alba, en què l'obscuritat s'apodera de l'ànima humana?

Algunes d'aquestes grans preguntes troben resposta a *Ricard III*. [...] En aquesta tragèdia només hi ha dues persones que qüestionen el funcionament del món: el rei Ricard III i l'assassí a sou; un es troba al cim de la jerarquia feudal; l'altre a la base. [...] Tots dos veuen amb la mateixa claredat el mateix Gran Mecanisme, des del cim i des de la base; tots dos estan desproveïts d'il·lusions perquè només ells dos s'ho poden permetre, ja que accepten el món tal com és en realitat. Encara més: el rei i l'assassí a sou representen l'ordre del món en estat pur. I això és, precisament, el que volia expressar Shakespeare. [...]

De sobte hi ha espurnes de genialitat; una d'aquestes consisteix en equiparar el germà del rei amb un assassí a sou. [...] Aquest fragment anticipa el que serà *Hamlet*. Perquè, què és un assassí a sou sinó l'enterrador de la història? També al cementiri d'Elsinor hi ha dos enterradors que parlen amb el fill del rei. Contemplen la gran història i els drames humans des de la mateixa perspectiva; la perspectiva dels qui excaven tombes i construeixen patíbuls. Des d'aquesta perspectiva no hi ha cap diferència entre el fill del rei i l'últim miserable. Tots dos són mortals; van néixer per morir. L'assassí a sou i el fill del rei són doblement iguals. En l'ordre de la història, tots dos són engranatges del Gran Mecanisme. Des de la perspectiva del cementiri i de la forca, tots dos són només éssers mortals. La grandesa de Shakespeare consisteix en aquestes confrontacions inesperades en les quals, com il·luminat pel foc dels llampecs i envoltat d'espurneigs, de sobte apareix davant dels seus ulls l'immens paisatge de la història. D'aquesta manera, *Ricard III* ens permet interpretar *Hamlet* com un drama polític; i viceversa, *Ricard III*, llegit a partir de *Hamlet*, es converteix en un drama filosòfic sobre les contradiccions entre l'ordre moral i les conseqüències de les nostres accions.

Ricard III

Andreu Jaume, pròleg a l'edició de *Dramas históricos* de William Shakespeare. Barcelona: Debolsillo, 2012.

Shakespeare nació bajo el reinado de Isabel I Tudor, hija de Enrique VIII, la cual, en 1564, tenía treinta años y hacía un lustro que había sido coronada. La era isabelina está ya para siempre asociada a Shakespeare y en general a la efervescencia que conoció Inglaterra tanto en la política como en las artes. Isabel, conocida como la reina virgen, nunca se casó y no dio a luz a ningún heredero, siendo su sucesor Jacobo VI de Escocia y I de Inglaterra, hijo de la reina María de Escocia, a quien Isabel había mandado ejecutar por haber conspirado contra su vida. María, además, había sido una ferviente católica, e Isabel se había erigido en la pesadilla de los papistas, en especial de Felipe II. Más que una fanática protestante, la reina Isabel fue sobre todo una acérrima defensora de la independencia política de Inglaterra, algo que al final de su largo reinado había conseguido con creces, sobre todo después de la clamorosa humillación a la que había sometido a los españoles en 1588, con la derrota de su Armada Invencible. Como decíamos, la era isabelina se recuerda sobre todo por la eclosión del Renacimiento. No solo el teatro, sino también la poesía, la música, la arquitectura, la pintura, las artes decorativas, la teología y la filosofía conocieron un esplendor inigualado. [...]

Con la excepción de *Enrique VIII*, que en realidad puede considerarse un romance tardío, todos los dramas históricos de Shakespeare pertenecen al primer período de su obra, a esa última década del reinado isabelino en la que el dramaturgo se formó y avanzó esforzadamente hacia la cúspide trágica que alcanzaría a principios del seiscientos. Como en el caso de las comedias, escritas y representadas por aquellos mismos años, estas piezas, entre las que se cuentan algunas de las más persistentemente populares de su producción, le sirvieron como ejercicio para medirse con sus propios límites, enfrentarse a sus influencias y alumbrar al fin lo que hoy reconocemos a primera vista como su enigmática universalidad.

Como hizo siempre con todos los géneros, Shakespeare, al probar suerte con el histórico, se encabalgó a una moda de su tiempo para terminar construyendo algo que ya no tendría nada que ver con sus antecedentes ni con las circunstancias políticas que habían propiciado entre sus contemporáneos el cultivo de esa subespecie teatral. Fue la necesidad de dotarse de una épica propia, frecuente en el despuntar de las naciones, lo que animó, en la corte de Enrique VIII y después en la de Isabel I, a la compilación de crónicas de hechos, de entre las cuales Shakespeare utilizaría sobre todo la de Raphael Holinshed, *Crónicas de Inglaterra, Escocia e Irlanda* (1587) y, en menor medida, otra más temprana, *La unión de las dos nobles e ilustres familias de Lancaster y York* (1542), de Edward Hall. A ese empeño por instituir un relato nacional, contribuyó decididamente la inesperada derrota de la Armada española en 1588, que despertó en la isla una oleada de patriotismo y un culto cuasi religioso a la reina Virgen cuya consecuencia más visible fue la incorporación al teatro de asuntos relativos a la historia medieval de Inglaterra, en concreto los turbulentos orígenes de la dinastía Tudor.

Ricard III

Stephen Greenblatt, *El mirall d'un home. Vida, obra i època de William Shakespeare*, 2004. Barcelona: DeBolsillo, 2016. (Traducció: TNC)

Les obres de repertori de les dècades de 1560 i 1570 eren en la seva major part «autos de moralitat» o «entremesos morals», sermons seculars que tenien la finalitat de mostrar les terribles conseqüències de la desobediència, l'ociositat o la dissipació. Habitualment presenten un personatge —una abstracció personificada amb noms com ara Humanitat o Joventut— que s'aparta de la guia apropiada de personatges com Distracció Honesta o Vida Virtuosa, i comença a passar el temps en companyia d'Ignorància, Venalitat o Insolència. [...]

Incansablement didàctiques i sovint escrites de manera força maldestra, les moralitats van acabar semblant caduques i grolleres —qualsevol resum que se'n faci farà que semblin avorrides—, però van estar de moda molt de temps durant un període que arribaria fins a l'adolescència de Shakespeare. La seva barreja de nobles pensaments i d'exuberant energia teatral agradava a una varietat d'espectadors impressionantment gran, des de la gent il·lustrada fins als esperits més sofisticats. Encara que aquestes obres tinguessin poc o cap interès per la particularitat psicològica o el teixit social que reflectien, sovint tenien la sagacitat de la saviesa popular unida a un poderós corrent d'humor subversiu. [...]

Quan Shakespeare es va posar a escriure per als escenaris de Londres, es va inspirar en els espectacles d'altra banda decrepits que tant li devien agradar de nen. [...] Va absorbir el seu impacte i se'n va valdre per formar els fonaments, en gran mesura ocults rere la superfície, del seu art. Aquest art es basa en dues expectatives fonamentals que les obres de moralitat infonien en els espectadors: en primer lloc, l'expectativa que qualsevol drama que valgués la pena de ser vist havia de tocar algun tema transcendental relacionat amb el destí humà, i en segon lloc, l'expectativa que arribés no només al grupet de l'elit culta, sinó també a la gran massa de la gent corrent.

Shakespeare va absorbir també de les moralitats alguns elements específics de la seva perícia escènica. Les obres de moralitat el van ajudar a saber com centrar l'atenció escènica en la vida psicològica, moral i espiritual dels seus personatges, així com en el seu comportament extern. L'ajudaren a modelar emblemes físics de la seva vida interior, com el braç atrofiat i la gepa de Ricard III. [...] Sobretot li proporcionaren la font d'un personatge d'una maldat dramàticament irresistible i subversiva.

El Vici, la gran figura subversiva de les moralitats, no es va allunyar mai de la ment creativa de Shakespeare. [...] Shakespeare va aprendre de les obres de moralitat una altra cosa essencial per al seu art: va descobrir que la frontera entre la comèdia i la tragèdia era sorprenentment permeable. [...]

Els autors de les obres de moralitat pensaven que podien realçar el profund impacte que pretenien aconseguir despellant els seus personatges de tots els trets distintius incidentals i deixant-los reduïts a l'essència. Pensaven que així el seu públic no es distrauria amb els detalls irrellevants de les identitats individuals. Shakespeare es va adonar que l'espectacle del destí humà resultava de fet molt més fascinant quan s'associava no a abstraccions generalitzades, sinó a persones amb noms concrets, persones fetes realitat amb una intensitat d'individualitat desconeguda fins aleshores. [...]

Ricard III

Lluís Homar, *Ara comença tot*, edició de Jordi Portals. Barcelona: Ara Llibres, 2017.

Fins no fa gaire, vinculava la plenitud a ser un gran actor, competia fins a l'extenuació per ser Marlon Brando, pagant el preu que fos. I això, en el fons, m'impedia sentir-me plètòric. Sempre hi havia alguna cosa per qüestionar als assajos, a les funcions, a la vida. És clar que sovint podia arribar el primer i guanyar el gran premi, vull dir, aconseguir un èxit teatral o un reconeixement per una bona actuació al cinema o a la televisió, i això m'omplia i em feia sentir bé.

Però a mi no em puc enganyar. Jo sé que no en gaudia plenament. Ara, en canvi, he començat a entendre que la victòria no és ser el millor actor del món. És clar que m'agrada que reconeixin el meu treball, que el públic l'aplaudeixi i el valori. Però la victòria és una altra. La gran victòria és sentir-se viu amb el que fas. Gaudir-ne. Trobar-hi sentit sense que la por et tenalli. La por... la por que et jutgin, la por a no estar a l'altura, la por a no sentir-te capaç de fer alguna cosa, la por a tu mateix, en definitiva. La por a l'abisme que tantes vegades m'ha crescut sota els peus. Ara estic aprenent a no deixar-me endur per aquesta por. I a reconèixer-la. I a acceptar-la. I, fins i tot, a acompanyar-la. [...]

Per què vaig anar a parar a aquesta feina i no a una altra? Perquè ja d'entrada és una feina que em fa ser algú. En l'esport no destacava, en els estudis tampoc, lligant amb les noies més guapes tampoc. I, de cop i volta, quan actuava m'endua molts elogis. Evidentment que, a més, m'agradava molt i era una il·lusió que m'acompanyava des que era un nen, però ja hi havia alguna cosa que em condicionava.

Necessitava l'aprovació dels altres per creure'm que era bo. I, sobretot, necessitava l'aprovació de la gent més destacada, de gent a qui admirés. [...] Hi ha una mancança al darrere importantíssima. I té a veure amb la meva relació amb la vida. A casa meva, amb els meus pares, feia el mateix. necessitava dos caramels en comptes d'un per sentir que era especial per a ells. Si era especial per a ells, volia dir que jo era. [...]

He estat així, sóc així. Si estic fent una escena amb un altre actor, i ve algú i l'elogia i a mi no em diu res o gairebé no em fa cas, em moro. Durant molts anys he pensat que era la maleïda enveja que tot ho embruta, però tant de bo fos només una qüestió d'ego. El problema era molt més profund.

Gràcies a la teràpia i a treballar-ho molt, he intentat arribar al nus. Per què em passava, per què em passa? Amb els anys he entès que quan passa és perquè em sento amenaçat. És perquè, de sobte, torno a ser el nen ferit, el nen de dos anys i mig que se sent abandonat perquè no pot tenir contacte amb la seva mare, aïllada per l'hepatitis durant sis mesos. El nen que se sent abandonat i que no entén res. Ara sé que, quan visc l'abandó amb dos anys i mig, per a mi és la mort. M'estava deixant morir. Un nen d'aquesta edat que se sent abandonat es deixa morir, em va dir una vegada la meva terapeuta. I aquesta és la sensació que he traslladat tantes vegades a la meva realitat: si no se'm valora, si sento que se'm rebutja o se m'ignora, encara que sigui des de la bona fe o sense ser-ne conscient, sento que no sóc res, que m'enfonso. Que em moro. I fent teràpia n'he estat conscient. I, finalment, m'he capbussat en la ferida del Lluís nen. Ara sé que duc un nen ferit, un nen abandonat. I quan apareix aquest nen, tot se'n va en orris. Tot desapareix. És un mecanisme automàtic, que sorgeix i que se m'endú.

Ricard III

Ara, però, he trobat com puc començar a ocupar-me d'aquest nen, d'aquest Lluís abandonat. Potser no el podré guarir, però sí que podré sentir-lo i acompanyar-lo. Ara sé, per exemple, que una possible manera de neutralitzar-lo és verbalitzar-ho, compartir-ho.

Però amb qui? Escrivint aquest llibre em responc a mi mateix. Amb qui? Amb tothom. Perquè compartir-ho és no amagar-se'n, és assumir les febleses pròpies, explicar-ho a tothom és fer el pacte amb tu mateix que ara ja no hi ha marxa enrere, que ara la vida és una altra cosa.

MOLTES GRÀCIES!

Patrocinador

Damm
Fundació

Protectors

 CaixaBank

 Sabadell
Fundació

FUNDACION
ACS

Benefactors

Agrollmen⁷¹

Coca-Cola

Cuatris

Gramona

LAVANGUARDIA

3

CATALUNYA
RÀDIO

Col·laboradors

 RED
ELÉCTRICA
DE ESPAÑA

LACOSTE

 abertis

Catalunya
DENOMINACIÓ D'ORIGEN

 COMSA
CORPORACIÓN

Port de Barcelona

MARC MARTÍ

serunion

STEREORENT
Esdeveniments | Serveis audiovisuals

ESTEVE

CANDELAS

 elPeriódico

EL PUNT AVUI+

MONTIBELLO
EXPERIENCE BEAUTY

RAC1